

zpeněžení, a že jí šlo jen o to, by zákazem placení poddlužníci (majitelce kauční hypoteky) zamezila, by poddlužnice i po povolení vnucené dražby zastavené nemovitosti neposkytovala hypotekární dlužnici v rámci úvěrní hypoteky další úvěr až do nejvyšší sumy, a aby tak situaci, t. j. vyhlídku na uspokojení zadnější vymáhající věřitelky nezhoršovala. Tím ovšem vymáhající strana sama podrývá půdu svému exekučnímu návrhu, neboť účelem exekuce jest uspokojení věřitelovo, třeba jen částečné, nikoli však obmezování práv třetích osob, které jsou jim zákonem zaručeny. Podle §u 224 ex. ř. může totiž hypotekární věřitel v rámci kauční hypoteky žádati z nejvyššího podání prikázání svých skutečně vzniklých pohledávek, ať mu vznikly před dražbou nebo po dražbě, pokud jen mu vznikly do dne rozpočetního stání, při čemž též nevyužitý zbytek kauce má býti prikázáním příslušné částky z rozdělovací podstaty na úrok uložen, aby ho mohlo býti použito k uspokojení ještě dalších nově vznikajících pohledávek dotyčného věřitele a to až do nejvyšší hranice zajištěné kauce. Toto právo, zákonem věřiteli dané, nemůže býti zkráceno pod rouškou vedení exekuce zabavením nároku dlužnice na poskytnutí úvěru a zákazem věřiteli daným, by dalšího úvěru neposkytoval. Domnívá-li se vymáhající věřitel, že šlo o nějaké **o d p o r o v a t e l n é** právní jednání, jest mu volno, aby se zachoval podle předpisů odpůrčího řádu.

Čís. 4200.

Do usnesení rekursního soudu, jímž zrušeno usnesení prvního soudu o předběžné otázce a prvnímu soudu uloženo, by jednal ve věci samé, jest dovolací rekurs přípustným, třebas nebyla vyhrazena pravomoc.

Dědici, žalovaní po odevzdání pozůstalosti o zaplacení pozůstalostního dluhu, tvoří vlastní společenství v rozepři ve smyslu §u 11 čís. 1 c. ř. s.

V případě §u 11 čís. 1 c. ř. s. se nevyhledává, by příslušnost dovolaného soudu byla odůvodněna ohledně jednoho každého spolčenika.

(Rozh. ze dne 1. října 1924, R I 773/24.)

Žalující banka domáhala se na žalovaných čtyřech dědicích, jímž v době podání žaloby byla pozůstalost již odevzdána, zaplacení zůstatelova dluhu 16.354 Kč. Soud první stolice (krajský soud) žalobu odmítl, ježto pravoplatným odevzdáním pozůstalosti přestali býti dědicové spolčeníky v rozepři a ježto pohledávka proti žádnému z nich nepřevyšuje 5.000 Kč, takže tu jde o nepřípustné hromadění žalob. Rekursní soud zrušil napadené usnesení a uložil prvnímu soudu, by o žalobě dále jednal a rozhodl. Důvody: Názoru prvního soudu nelze přisvědčiti. Jest ovšem správné, že po pravoplatném odevzdání pozůstalosti a jejím rozdělení dědicové, přihlásivší se podmienečně, za dluhy pozůstalostní ručí pouze do hodnoty svých podílů dědicových a jeden každý z nich pouze do této hodnoty k zaplacení pozůstalostních dluhů může býti donucen. Z toho však plyne pouze, že přestává solidarita jejich závazku vůči věřiteli, ale nikoliv též společenství

v rozepři, jsou-li o zaplacení společně žalováni. Toto společenství zakládá se na jasném ustanovení §u 11 čís. 1 c. ř. s., dle něhož může více osob žalovati společně nebo společně býti žalováno, jsou-li ve příčině sporného předmětu v právním společenství nebo, jsou-li z téhož skutkového nebo právního důvodu oprávněni nebo zavázáni. V tomto případě jest ohledně všech spolužalovaných důvod závazku jeden a týž, totiž žalující stranou tvrzená zápůjčka, zůstaviteli poskytnutá, a není proto závady, aby nemohly býti společně žalováni. Okolnost, že jednotlivé jejich podíly nepřestupují hranice předmětné příslušnosti okresních soudů, nevadí, poněvadž jest dle §u 55 j. n. jednotlivé nároky sčítati a věcnou příslušnost soudu, jehož se žalobce dovolává, dle součtu posuzovati, poněvadž při společenství v rozepři ve smyslu §u 11 čís. 1 c. ř. s. při rozhodování o věcné příslušnosti pouze celková výše společného závazku jest směrodatnou (srovnej dobrozdání nejvyššího soudu, otištěné při § 11 c. ř. s.).

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y:

Ačkoliv rekursní soud, zrušiv usnesení prvního soudu, nenařídil podle §u 527 odst. 2 c. ř. s., aby bylo v jednání pokračováno, až jeho usnesení vejde v moc práva, přece nutno pokládati dovolací rekurs za přípustný, poněvadž další, prvnímu soudu uložené, jednání, nemá se vztahovati již na spornou příslušnost sborového soudu. O této příslušnosti rozhodl rekursní soud na dobro, jeho usnesení bylo sice vydáno ve formě usnesení zrušovacího, jest však ve skutečnosti usnesením změňujícím, lze si proto do něho stěžovati dle §§ů 514 a 528 c. ř. s., to tím spíše, když jde o nezhojitelnou nepříslušnost procesního soudu, která by další, rekursním soudem nařízené jednání činila zmatečným dle §u 477 čís. 3 c. ř. s. Nejvyšší soud připojuje se k právnímu názoru rekursního soudu i jeho odůvodnění. Se zřetelem na předpis §u 821 obč. zák. nemůže býti ovšem pochybováno o tom, že každý ze spolužalovaných dědiců mohl býti zažalován samostatně, a byly by pak jednotlivé žaloby musily býti podány u okresního soudu, neboť jich předmět nepřesahoval by 5000 Kč. Stejně však nelze pochybovati o tom, že všichni spoludědici, třebas jim byla pozůstalost již právoplatně odevzdána, mohou býti žalováni společnou žalobou, neboť podle §u 11 čís. 1 c. ř. s. mohou býti společně žalováni všichni, jichž závazky spočívají na téměř skutkovém a právním důvodu. Tato podmínka jest splněna, vždyť banka odvozuje svůj nárok proti všem žalovaným z jedné a téže smlouvy o zápůjčku, poskytnutou svého času otci žalovaných, a o jejich dědický závazek. Byla-li žalující banka oprávněna zažalovati všechny dědice jednou žalobou, řídí se dle předpisů §§ 54 a 55 j. n. předmětná příslušnost procesního soudu součtem všech uplatňovaných nároků, totiž výší celé zápůjčky 16.354 Kč, a příslušným jest soud sborový. Že změna soudní příslušnosti není vlastním (materiálním) společenství v rozepři dle §u 11 čís. 1 c. ř. s. na překážku, dokazuje srovnání s odstavcem čís. 2 téhož předpisu, který upravuje nevlastní (formelní) společenství v rozepři a na rozdíl od společenství materiálního váže je výslovně na podmínku, že příslušnost soudu jím nesmí býti dotčena.